

Avanti: El Mediterrani segons Billy Wilder

Jorge Martí

Moltes vegades m'he demanat per les raons de la meua preferència, reconec que radicalment subjectiva, per *Avanti* (1972) de Billy Wilder. No solament la preferència a d'altres de les seves obres mestres -i això que, en la seva filmografia, pràcticament cada pel·lícula implica un toc de genialitat, una lliçó de bon cinema-, sinó que, aquest film, ocupa un lloc preferent en el meu cànon personal de pel·lícules que dibuixaren la meua educació sentimental i estètica. Objectivament parlant, altres pel·lícules de Wilder varen ser rodades amb una habilitat tècnica superior (*Sunset Boulevard*, *Con faldas y a lo loco*) o crítiquen, amb un humor més càustic i corrosiu, la societat nord-americana (*El apartamento*, *Primera plana*). Però jo continuo preferint *Avanti*. Evidentment no perquè sigui la millor pel·lícula de la història del cine. Sé que no ho és. I és clar, això em provoca una certa perplexitat, perquè planteja seriosos

dubtes sobre la credibilitat del meu criteri. Tal vegada, els motius s'hagin de buscar en mi mateix, o millor dit, en alguna cosa que aquesta entranyable pel·lícula desperta dins d'algun racó secret de la meua sensibilitat cada vegada que la torno a veure.

En primer lloc, hi ha el meu amor apassionat per Itàlia, que, sovint, he mostrat en alguns dels meus escrits. En segon lloc, tenim el meu mediterranisme militant. Nascut a Barcelona, resident habitual a Palma i amant ocasional de Roma, sempre he pensat que no hi ha millor lloc per a viure i morir al món que una ciutat o un poble banyat per les impures aigües dels déus del Mare Nostrum. No és estrany, doncs, que m'entusiasmi una de les pel·lícules que millor han sabut captar la llum incandescent, els colors forts i l'alegria de viure d'una illa italiana del Mediterrani, Ischia, escenari del film. *Avanti* és un cant d'amor a Itàlia que ens fa redescobrir, als mateixos fills del Mediterrani, les blancors refulgents, els blaus del cel

i els verds d'una mar que és casa nostra i que és, al mateix temps, una forma d'entendre la vida, perfectament assumible per a qualsevol forà, sempre benvingut, que sàpiga apreciar fins a quin punt és inefable tanta bellesa.

Avanti és, precisament per això, una pel·lícula d'un optimisme contagiós. El personatge interpretat per Jack Lemmon és un avorrit i despietat executiu que descobreix a Ischia, com ja va descobrir el seu pare, que hi ha una altra forma de viure, més plena, més pausada, amb temps per assaborir els menjars, la salabror de l'aigua de la mar i el cos, gens anorèxic, d'una dona que comparteix amb ell aquests plaers. L'executiu americà ha descobert la felicitat de viure l'estiu com una cerimònia del paganisme. El final de la pel·lícula té un cert regust agredolç. No importa. L'espectador també ha acabat infectat pel virus d'aquest optimisme, d'aquesta alegria lluminosa de viure que Billy Wilder ha descrit amb una simplicitat narrativa meravellosa. ■

